

Προς Τους Εργάτες: ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΟΥΜΕ ΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΜΑΧΕΣ

04 Ιουνίου - Η πάλη για δικαιοσύνη όπως και η απεργία στις 28 Φεβρουαρίου, στη συμπλήρωση δύο ετών από το έγκλημα των Τεμπών, ήταν από τους πιο σημαντικούς και μαζικούς αγώνες των τελευταίων δεκαετιών. Η μαζική προσέλευση των μαζών στην πολιτική σκηνή - που βγήκαν στους δρόμους όχι μόνο για δικαιοσύνη αλλά και για όλα τα δεινά που υποφέρουν από την κρίση και έπειτα - αποτελούσε μια τεράστια ευκαιρία για να αλλάξει ο συσχετισμός των ταξικών δυνάμεων και η εργατική τάξη και όλα τα καταπιεζόμενα στρώματα να περάσουν στην αντεπίθεση, αλλάζοντας την πορεία της χώρας. Και όχι μόνο, αυτός ο αγώνας θα μπορούσε να είχε αλλάξει την πορεία της ταξικής πάλης σε όλη την Ευρώπη, ενάντια στην αντίδραση που εξαπλώνεται στην ήπειρο.

Όμως, όχι μόνο τίποτα από αυτά δεν συνέβη αλλά η αλήθεια είναι ότι το κίνημα **ηττήθηκε**. Στην ίδια την απεργία υπήρχε μια τεράστια αντίφαση. Εκατομμύρια βγήκαν στους δρόμους κάποιον για πρώτη φορά, ακόμα και τα μαγαζιά έκλεισαν μαζικά και ολόκληρη η χώρα παρέλυσε, σε μία από τις πιο ιστορικές συγκεντρώσεις των τελευταίων δεκαετιών. Όλα αυτά ήταν αναμφίβολα πολύ σημαντικά. Όμως, το κριτήριο για το αν ο αγώνας ήταν πετυχημένος δεν ορίζεται απλά και μόνο από το πόσο μεγάλο είναι ένα κίνημα, αλλά από το αποτέλεσμα που έφερε. Η μαζικότητα του κινήματος αναδεικνύει μόνο το μέγεθος της ήττας. Η απεργία δεν προώθησε την πάλη των εργατών για την καλύτερευση των συνθηκών τους σε κανένα επίπεδο, δεν έφερε την τόσο επιθυμητή από τον κόσμο δικαιοσύνη για τα θύματα των Τεμπών πιο κοντά, ούτε έθεσε την εργατική τάξη ή το κίνημα σε καλύτερη θέση για να παλέψει.

Η κυβέρνηση η οποία θα μπορούσε να πέσει εύκολα ακόμα και πριν την απεργία, σταθεροποιήθηκε πάλι και τουλάχιστον για τώρα έχει την πρωτοβουλία των κινήσεων. Ως αποτέλεσμα, η αστική τάξη έχει βγει πάλι στην επίθεση, συνεχίζοντας να

καταστρέφει την υγεία, την παιδεία, να απολύει συνδικαλιστές και να καταδικάζει στα δικαστήριά της τη νεολαία, τους φοιτητές, τους εκπροσώπους των σωματείων και άλλους αγωνιστές. Η ακρίβεια στη στέγαση και στα είδη πρώτης ανάγκης συνεχίζει να μαστίζει τα νοικοκυριά, οι ώρες εργασίας είναι οι υψηλότερες στην Ευρώπη και οι εργάτες πεθαίνουν καθημερινά στη δουλειά. Έτσι, ενώ η εργατική τάξη συνεχίζει να παλεύει και έχει σταματήσει προσωρινά κάποιες επιθέσεις, το εργατικό κίνημα βρίσκεται με την πλάτη στον τοίχο και συνεχίζει να είναι αποδυναμωμένο.

Ωστόσο, η άρνηση του ΚΚΕ να αναγνωρίσει την πραγματικότητα και να πει ξεκάθαρα στις μάζες ότι ο αγώνας ηττήθηκε, ελαχιστοποιεί και εξαφανίζει τα εμπόδια που έχει να αντιμετωπίσει η εργατική τάξη. Η Αριστερά με τη σειρά της ακόμα και μετά την ήττα είτε καλεί να τελειώσουμε αυτό που ξεκινήσαμε είτε ότι είναι η στιγμή να κλιμακώσουμε τον αγώνα. Ωστόσο, αυτό έρχεται σε σύγκρουση με την πραγματικότητα και τις διαθέσεις των μαζών, που έχουν νιώσει στο πετσί τους ότι ηττήθηκαν. Και οι δύο προσεγγίσεις, παρά τις όποιες διαφορές, θυμώνουν τους εργαζόμενους και τους απομακρύνουν ακόμα περισσότερο από το εργατικό κίνημα, που είναι ήδη απαξιωμένο στα μάτια τους. Ουσια-

**Όργανο της
Τροτσκιστικής Ομάδας της Ελλάδας
Τμήμα της Διεθνούς Κομμουνιστικής Ένωσης
(Τεταρτοδιεθνιστικής)**

Συνδρομή: 5€/4 τεύχη και το *Spartacist* ελληνική έκδοση (με ταχυδρομείο)

— Για οποιαδήποτε επικοινωνία —
Τ.Θ. 8274, Τ.Κ. 10210, Αθήνα • 6930694112
icifi.org

Εκτύπωση-Βιβλιοδεσία: STILVOPRESS

✂ @ @ toe_icl

Spartacist@hotmail.com

στικά αποδιοργανώνουν τον αγώνα και αφοπλίζουν το προλεταριάτο.

Ο ρόλος των Μαρξιστών είναι να λένε την αλήθεια στις μάζες και να τις καθοδηγούν με βάση το τι συμβαίνει στην πραγματικότητα και όχι με αυτό που θα ήθελαν να συμβαίνει. Αυτή τη στιγμή και μετά την τεράστια ήττα, το εργατικό κίνημα πρέπει να περάσει στην άμυνα και όχι στην επίθεση, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη την παγκόσμια σκηνή.

Η Διεθνής Κατάσταση και η Ελληνική Μπουρζουαζία

Είναι σημαντικό να δούμε το διεθνές πλαίσιο μέσα στο οποίο έλαβε χώρα αυτή η ήττα. Η άνοδος του Τραμπ στην εξουσία έφερε μια θεμελιώδη στροφή, που σηματοδότησε τη ρήξη με τις φιλελεύθερες πολιτικές του αμερικανικού ιμπεριαλισμού, για να επαναβεβαιώσει την κυριαρχία των ΗΠΑ στον κόσμο και να προσπαθήσει να αντιστρέψει την παρακμή τους, προκαλώντας βαθιές πολιτικές και οικονομικές αναταράξεις. Στην Ευρώπη επιχειρεί να διαλύσει και τα τελευταία απομεινάρια του φιλελευθερισμού.

Στην Ελλάδα μετά την εκλογή του Τραμπ, η ΝΔ επιχείρησε ήδη μια πιο δεξιά στροφή καταγγέλλοντας την «woke» ατζέντα, τοποθετώντας τον Βορίδη ως υπουργό μετανάστευσης και περνώντας ένα νόμο ορίζοντας την «παράνομη» μετανάστευση ως ποινικό αδίκημα. Ωστόσο, η αστική τάξη προς το παρόν δεν έχει ευθυγραμμιστεί πλήρως με τον Τραμπ και βρίσκεται ακόμα σε διεργασίες. Αυτές οι διεργασίες φαίνονται τόσο από τις φήμες για την ίδρυση ενός ακροδεξιού κόμματος που θα ενώσει την κεντροδεξιά και την ακροδεξιά υπό τον Σαμαρά καθώς και στην φήμη για ένα φιλελεύθερο κόμμα που θα ενώσει την κεντροαριστερά υπό τον Α. Τσίπρα. Αυτό φανερώνει και την αδυναμία του κέντρου, με το ΠΑΣΟΚ και την Κωνσταντοπούλου να συναγωνίζονται με περίπου ίδια ποσοστά στο 14 τοις εκατό, ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Αριστερά είναι καταποντισμένοι.

Τι θα κάνει η αστική τάξη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη διεθνή σκηνή. Δηλαδή το πότε η Ευρώπη θα ευθυγραμμιστεί πλήρως με τον Τραμπ - τελειώνοντας τον φιλελευθερισμό - καθώς και από την παγκόσμια οικονομική ύφεση που όλοι συμφωνούν ότι κάποια στιγμή θα ξεσπάσει. Σε μία καταπιεζόμενη χώρα όπως η Ελλάδα που ήδη εδώ και δύο δεκαετίες ασφυκτιά από τις ιμπεριαλιστικές επιθέσεις, θα έχει καταστροφικές συνέπειες. Ο κλοιός υπό την ηγεμονία των ΗΠΑ θα σφίξει ακόμα περισσότερο οδηγώντας σε ακόμα μεγαλύτερη εξαθλίωση και βάνουσες επιθέσεις. Αυτό θα τροφοδοτήσει την ανάγκη το προλεταριάτο και οι ευρύτερες μάζες να αντισταθούν στην αμερικανική κυριαρχία και στη λεηλασία του ΔΝΤ και της

ΕΕ προκαλώντας κοινωνικές εκρήξεις. Με τη σειρά του αυτό θα ασκήσει τεράστια πίεση στην εκάστοτε κυβέρνηση. Η αδύναμη εγχώρια αστική τάξη προκειμένου να υπερασπιστεί τον εαυτό της με τον ένα τρόπο ή με τον άλλο θα ευθυγραμμιστεί πλήρως με τα σχέδια των ΗΠΑ και θα προσπαθήσει να τσακίσει το προλεταριάτο ακόμα και με πολύ σκληρά καθεστώτα.

Μόνο βλέποντας τη συνολική εικόνα των ταξικών δυνάμεων διεθνώς και εγχώρια μπορούμε να χαράξουμε έναν δρόμο προς τα μπροστά για τους εργαζόμενους εδώ. Λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη διεθνή κατάσταση όσο και την ήττα των Τεμπών, είναι σαφές ότι για να μπορέσει το προλεταριάτο και οι εργαζόμενες μάζες να προετοιμαστούν για τις επόμενες μάχες, συμπεριλαμβανομένου ενός νέου κύκλου των Τεμπών, είναι θεμελιώδες να αναγνωρίσουμε ποια τα εμπόδια και ποιοι οι λόγοι της ήττας.

Όμως είναι εξίσου θεμελιώδες - για τώρα και για το μέλλον - να κατανοήσουμε κάτω από ποιο πρόγραμμα μπορούσαμε να προωθήσουμε την πάλη των μαζών, βάζοντας τις βάσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν το κίνημα των Τεμπών σε νίκη.

Τι Έπρεπε να Γίνει

Ποιο ήταν λοιπόν το πρόγραμμα που έπρεπε να επικρατήσει; Πρώτον: για να μπορέσει να αποδοθεί πραγματική δικαιοσύνη ήταν απαραίτητο να μπει **επικεφαλής το προλεταριάτο** και να ενώσει των αγώνα των μαζών ενάντια σε όλους τους καταπιεστές τους.

Δεύτερον: Ο αγώνας για δικαιοσύνη έπρεπε να γίνει ένα, να συνδεθεί με την πάλη για την καλύτερευση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης, κατά της κυβέρνησης και κατά της ιμπεριαλιστικής υποδούλωσης που βρίσκεται πίσω από όλα όσα μας τσακίζουν. Προϋπόθεση ήταν να σπάσουμε από τις απεργίες ρουτίνας που ακολουθούν οι ηγέτες του εργατικού κινήματος. Γι' αυτό, καλέσαμε τους εργάτες να παλέψουν μέσα στα σωματεία **ενάντια στην ηγεσία τους** ώστε αυτή να μη γίνει μια ακόμα απεργία ρουτίνας, αλλά αντίθετα να δυναμώσει και να επεκταθεί μέχρι να αναγκάσουμε την κυβέρνηση να υποχωρήσει.

Τρίτον: Κάτω από την πίεση των συνεχόμενων επιθέσεων της κυβέρνησης, της εκκλησίας και ακροδεξιών δυνάμεων οι οικογένειες έκαναν ένα βήμα πίσω και κάλεσαν για μια απεργία χωρίς ταμπέλες και διακρίσεις. Οι οικογένειες των θυμάτων παλεύουν για τα παιδιά τους και ποτέ άλλωστε δεν ισχυρίστηκαν ότι θέλουν να παλέψουν για μία προλεταριακή στρατηγική. Αυτό είναι το καθήκον των Μαρξιστών. Έχοντας κατανοήσει ότι το κίνημα βρισκόταν σε σημείο καμπής και ότι υπήρχε ο κίνδυνος να σβήσει, ενισχύσαμε την καμπάνια μας

για τη **δημιουργία επιτροπών δράσης** με στόχο τον συντονισμό όλων των οργανώσεων του εργατικού κινήματος, της αριστεράς και άλλων για το πώς να συνεχίσουμε και να σπρώξουμε την πάλη προς τα εμπρός, με στόχο τη δημιουργία ενός επαναστατικού πόλου. (Δες τα άρθρα μας: «Όχι Απεργία Ρουτίνας! Για Δικαιοσύνη Αγώνας Μέχρι Τέλους!», 13 Φεβρουαρίου και «Τέμπη - Λιτότητα - Πληθωρισμός, ΑΡΚΕΤΑ!», 21 Φεβρουαρίου).

Μόνο κάτω από αυτό το πρόγραμμα θα μπορούσε να επιτευχθεί μια **πραγματική ενότητα** μεταξύ των οικογενειών των θυμάτων και των εργατών, που θα μπορούσε να προωθήσει την πάλη για δικαιοσύνη και τους αγώνες των εργαζόμενων μαζών στο σύνολό τους και να ηττηθεί η κυβέρνηση. Η κύρια αιτία που αυτό δεν έγινε και ο αγώνας ηττήθηκε - όπως και όλοι οι προηγούμενοι αγώνες - ήταν η έλλειψη επαναστατικής ηγεσίας στο εργατικό κίνημα και η αποτυχία του ΚΚΕ και σύσσωμης της αριστεράς να δώσουν μια προλεταριακή κατεύθυνση στην πάλη, που θα πόλωνε το κίνημα σε ταξικές και αντιιμπεριαλιστικές γραμμές. Έτσι, αυτός ο πολλά υποσχόμενος αγώνας κατέληξε σε ένα απολιτικό κίνημα που εγγυήθηκε την ήττα.

Οι Ρίζες του Απολιτίκ

Οι ρίζες του απολιτίκ είναι αποτέλεσμα όλων των προηγούμενων ετών από την οικονομική κρίση, τα lockdown έως και σήμερα. Οι εργαζόμενοι έχουν δεχτεί απανωτές επιθέσεις σε όλους τους τομείς της ζωής τους, με τα πιο βασικά και αυτονόητα δικαιώματα να έχουν χαθεί ή να κινδυνεύουν να χαθούν και τις συνθήκες ζωής και εργασίας συνεχώς να χειροτερεύουν. Κάτω από τις επιταγές των ΗΠΑ και της ΕΕ όλα τα κόμματα του αστικού τόξου έχουν συμμετάσχει στις επιθέσεις και στην εξαθλίωση της ζωής μας. Έτσι, η εναντίωση στην πολιτικοποίηση δείχνει ξεκάθαρα ότι οι μάζες έχουν σιχαθεί τα αστικά κόμματα, κύρια αυτά που κυβέρνησαν, και έχουν φτάσει στα όριά τους από όλες τις επιθέσεις και τη διαφθορά που υπάρχει συμπεριλαμβανομένου της υπόθεσης των Τεμπών.

Ο δεύτερος παράγοντας και πιο σημαντικός είναι ότι σε όλες αυτές τις επιθέσεις το εργατικό κίνημα δεν έχει καταφέρει να προσφέρει καμία έμπρακτη εναλλακτική απάντηση για την υπεράσπιση των εργαζομένων. Ακριβώς εδώ βρίσκεται και το τερατώδες χάσμα που υπάρχει μεταξύ των επιθυμιών των μαζών για καλύτερευση των συνθηκών διαβίωσης καθώς και για δικαιοσύνη και της ηγεσίας του

εργατικού κινήματος που όλα αυτά τα χρόνια έχει οδηγήσει στη μία ήττα μετά την άλλη. Δείχνει ότι οι μάζες δεν έχουν εμπιστοσύνη στην ηγεσία του ΚΚΕ, το οποίο βλέπουν ως μέρος του προβλήματος. Με έναν παρόμοιο τρόπο βλέπουν και την αριστερά. Παρόλο που δεν έχει το ίδιο βάρος με το ΚΚΕ, δεν έχει επίσης καταφέρει να δώσει καμία εναλλακτική απάντηση, είναι διασπασμένη και δεν πείθει τις μάζες.

Τα εκατομμύρια του κόσμου που κατέβηκαν στην πορεία βγήκαν γιατί ήθελαν να παλέψουν, γιατί διψάνε για δικαιοσύνη. Πίσω από το απολιτικό και τον θυμό των μαζών για όλα τα κόμματα και για το ΚΚΕ κρύβεται η δίψα για μια πραγματική εναλλακτική λύση. Όμως, πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι, το απολιτικό δεν οδήγησε σε νίκη, ούτε σε λύση κανενός προβλήματος, συμπεριλαμβανομένου της πάλης για δικαιοσύνη. Αποτέλεσε εμπόδιο στην εξερεύρεση μιας πραγματικής λύσης και παραίτηση από τον αγώνα, τον τόσο αναγκαίο για να προχωρήσει η πάλη προς τα εμπρός.

Ο Ρόλος του ΚΚΕ

Το ΚΚΕ όπως ήταν φυσικό, κάτω από την πίεση των μαζών κινητοποίησε για την απεργία την προλεταριακή του βάση και όχι μόνο και συνέβαλε στην οργάνωση της απεργίας όπως και στις επόμενες πορείες και εκδηλώσεις. Ωστόσο, με ποιο σκοπό κινητοποίησε τη βάση του; Το θέμα δεν ήταν να μπει το προλεταριάτο στην πολιτική σκηνή ως ένας άλλος παράγοντας που απλά κάνει πορείες, απεργίες κ.α., αλλά να τεθεί επικεφαλής του αγώνα. Όμως το ΚΚΕ δεν πρόσφερε **κανένα** ανεξάρτητο δρόμο προς τα εμπρός στους εργάτες, δεν έθεσε **κανένα** σαφές σύνθημα ή πολιτικό στόχο για το **τι έπρεπε να γίνει** και πώς να συνεχιστεί ο αγώνας για να οδηγηθεί **σε νίκη** πέρα από το αόριστο σύνθημα «τα κέρδη τους ή οι ζωές μας» ή και άδεια καλέσματα για να ανατρέψουμε το κράτος. Έτσι έθεσε τον εαυτό του πίσω από το κίνημα, συνθηκολογώντας με το απολιτικό και τοποθετώντας την εργατική τάξη σε παθητικό ρόλο. Ενώ κινητοποίησε το προλεταριάτο, ουσιαστικά το αφόπλισε, δι-

Εκδόσεις του Τμήματός μας

νοντάς του το ρόλο της οπισθοφυλακής και όχι της πρωτοπορίας.

Η «λύση» που πρόβαλε το ΚΚΕ ήταν να «εδραιωθεί η δυσπιστία του λαού απέναντι στην κυβέρνηση, το αστικό κράτος, την πολιτική που υλοποιούν, τις στρατηγικές επιλογές που κάνει για λογαριασμό της άρχουσας τάξης». Και ότι «Αυτή η δυσπιστία μπορεί να γίνει απόφαση οργανωμένου, ανυποχώρητου αγώνα και συμπόρευσης με το ΚΚΕ, με τις ανατρεπτικές ιδέες και το πρόγραμμά του, για μια άλλη οργάνωση της οικονομίας και της κοινωνίας, που οι ζωές μας δεν θα “κοστίζουν”, για τον Σοσιαλισμό» (Ανακοίνωση για τις μεγαλειώδεις απεργιακές συγκεντρώσεις της 28^{ης} Φλεβάρη, ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, 1 Μαρτίου). Καταρχήν, οι εργαζόμενες μάζες έδειξαν τη δυσπιστία τους προς την κυβέρνηση με ένα ιδιαίτερα emphatic τρόπο, όπως και προς το ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ, όπου οι ψευδαισθήσεις είναι ελάχιστες. Φυσικά, υπάρχουν ψευδαισθήσεις στις μάζες για την αστική δημοκρατία, αλλά δεν γίνεται να σπάσεις αυτές τις ψευδαισθήσεις περιμένοντας καρτερικά και με ένα ζύγι που θα δείχνει τη δυσπιστία εκεί που τη θέλει το ΚΚΕ. Οι ψευδαισθήσεις συντρίβονται και ο συσχετισμός των δυνάμεων αλλάζει μέσα στη φωτιά της πάλης με όλες τις προκαταλήψεις των μαζών.

Ας δούμε όμως τι σημαίνει η «εδραίωση της δυσπιστίας» και ποιες ήταν οι πολιτικές συνέπειες. Εδώ δεν έχουμε μια μαρξιστική προσέγγιση αλλά μια σοσιαλδημοκρατική. Το ΚΚΕ φαντάζεται τη δυσπιστία των μαζών ως μία συνεχή ανοδική διαδικασία. Σκέφτεται: σήμερα οι μάζες έχουν μεγαλύτερη δυσπιστία από ότι χτες, και αύριο θα έχουν ακόμα μεγαλύτερη από ότι σήμερα. Έτσι, φαντάζονται μια ανεμπόδιστη πορεία των μαζών προς μία ριζοσπαστικοποίηση που εδώ εκφράζεται με

την «εδραίωση της δυσπιστίας». Ουσιαστικά αυτή η λογική του ΚΚΕ αντιστοιχεί με τη μέθοδο της σοσιαλδημοκρατίας όπου με τη συνεχή αύξηση των ψήφων, κάποια στιγμή θα φτάσουν στην εξουσία. Το ΚΚΕ θεωρεί ότι οι μάζες προοδευτικά θα απογοητευτούν από τα κόμματα του συστήματος, και μέσα από την «εδραίωση της δυσπιστίας» θα στραφούν στο ίδιο και τότε ο δρόμος θα ανοίξει για τον σοσιαλισμό.

Αυτή η στρατηγική αποθαρρύνει και αποστρατεύει. Σε μια τόσο σημαντική πάλη που συγκλόνισε τη χώρα και που οι μάζες **δεν πείθονταν** από τα αστικά κόμματα, ο χρόνος ήταν αποφασιστικής σημασίας. Το προλεταριάτο έπρεπε να δράσει όταν το σίδερο ήταν καυτό. Λόγω της ηγεσίας του, δεν εκμεταλλεύτηκε την κρίση της μπουρζουαζίας, η κυβέρνηση κατάφερε να απορροφήσει το σοκ και να σταθεροποιηθεί, ενώ ο κόσμος αποχώρησε από τους αγώνες με την αίσθηση ότι «τίποτα δεν αλλάζει». Έτσι, δυστυχώς η «δυσπιστία εδραιώνεται» αλλά για το εργατικό κίνημα και όχι για τους αστούς. Εδώ βρίσκεται και η πολιτική συνέπεια της στάσης της ηγεσίας του ΚΚΕ που οδήγησε το κίνημα σε ήττα.

Οι Σταλινικοί ηγέτες είδαν το τεράστιο κίνημα των Τεμπών ως κάτι εν δυνάμει επικίνδυνο ή απρόβλεπτο, ιδίως επειδή δεν ελεγχόταν από τους ίδιους. Όμως στο βαθμό που το έλεγχαν λόγω της μεγάλης επιρροής τους στο προλεταριάτο, εν τέλει αυτό που έκαναν ήταν να το κατευθύνουν πίσω σε ασφαλή κοινοβουλευτικά πλαίσια και στους αστικούς θεσμούς για να αποδοθεί «δικαιοσύνη» και να διατηρήσουν τον ρόλο τους ως «μαχητικής αντιπολίτευσης», αναδεικνύοντας ότι το ΚΚΕ γίνεται όλο και περισσότερο ένα κοινοβουλευτικό κόμμα.

Η ανικανότητα του ΚΚΕ να προσφέρει έναν ανεξάρτητο προλεταριακό δρόμο είναι προϊόν του προγράμματός του, η άρνηση να βάλει στο επίκεντρο της στρατηγικής του την πάλη κατά της ιμπεριαλιστικής υποδούλωσης της χώρας, που βρίσκεται πίσω από όλα όσα τσακίζουν τις μάζες. Είναι άλλο να αναδεικνύεις τα δεινά και να καταγγέλλεις τις πολιτικές της ΕΕ και της αστικής τάξης και άλλο να ενώνεις τον αγώνα εναντίον τους.

Και γιατί δεν βάζει στο επίκεντρο την πάλη κατά της ιμπεριαλιστικής υποδούλωσης; Διότι υποστηρίζει ότι **απαραίτητα** συνεπάγεται συνθηκολόγηση με την αστική τάξη, που αντανάκλα τον **δικό του** φόβο, τη **δική του** ανασφάλεια για το **δικό του** πρόγραμμα. Αυτό έχει τις ρίζες του στη δική του ιστορία τόσο τη δεκαετία του 1940 όσο και του 1980 όταν συνεργάστηκε με τους «προοδευτικούς» ιμπεριαλιστές ή/και τους αστούς. Αντί να αντλήσει τα σωστά μαθήματα από τότε, δηλαδή ότι πρέπει να παλέψουμε για την εθνική απελευθέρωση της

SPARTACIST

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ

Δημοσιεύεται στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ισπανικά και ελληνικά και συμπεριλαμβάνεται στις συνδρομές της ΔΚΕ σε αυτές τις γλώσσες.

iclf.org

χώρας **με** ταξική ανεξαρτησία, απέρριψε τον αντιμπεριαλιστικό αγώνα στο σύνολό του.

Ωστόσο, το προλεταριάτο δεν έχει κανένα απολύτως συμφέρον να συμβιβαστεί ούτε με τον ιμπεριαλισμό ούτε με την εθνική αστική τάξη ενώ έχει κάθε συμφέρον να συνδέσει τη δική του χειραφέτηση με την πάλη για δικαιοσύνη, επικεφαλής όλων των καταπιεζόμενων στρωμάτων του έθνους. Αυτό που αναδεικνύεται είναι όχι ότι οι μάζες δεν έχουν αρκετή δυσπιστία προς την κυβέρνηση αλλά ότι το ΚΚΕ υποτιμάει τη δύναμη της προλεταριακής πρωτοπορίας. Όλες οι αποχρώσεις του οπορτουνισμού ανάγονται, σε τελευταία ανάλυση, σε μια λανθασμένη εκτίμηση των επαναστατικών δυνάμεων και της δυναμικής του προλεταριάτου.

Προς την Αριστερά: Σύντροφοι Αλλάξτε Πορεία

Η αριστερά, ΑΝΤΑΡΣΥΑ, Κομμουνιστική Απελευθέρωση, ΣΕΚ, ΕΕΚ, ΟΚΔΕ και άλλοι, είχαν σωστά συνθήματα για εργατικό έλεγχο, εθνικοποίηση των σιδηροδρόμων χωρίς αποζημίωση κ.α., και μιλούσαν κατά της ΕΕ και του ΝΑΤΟ. Όμως το θέμα δεν είναι απλά να υπάρχουν κάποια σωστά συνθήματα, αλλά ποιες μεθόδους πάλης και ποιο πρόγραμμα **συγκεκριμένα** έπρεπε να κυριαρχήσει για να διευρυνθεί η πάλη και να νικήσουμε.

Πρώτον, το σημείο εκκίνησης **πρέπει** να είναι ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα καταπιεζόμενη βάνανσα από τον ιμπεριαλισμό. Εξάλλου, το έγκλημα των Τεμπών αποτελεί το πιο φρικτό, το πιο επώδυνο σύμπτωμα της ιμπεριαλιστικής υποδούλωσης της χώρας που την κρατάει υπανάπτυκτη και σε κατάσταση εξαθλίωσης. Όμως, παρά τα σωστά συνθήματα, η πάλη κατά των ιμπεριαλιστών αποτελεί απλά άλλο ένα μέρος του προγράμματός τους. Δεν σύνδεσαν τον αγώνα για δικαιοσύνη με τον αγώνα για την ήττα του ιμπεριαλισμού που είναι η κύρια δύναμη πίσω από την ελληνική αστική τάξη. Έτσι, χωρίς αυτή τη σύνδεση, δεν ήταν δυνατόν να προωθηθεί ο αγώνας και να ηττηθεί η κυβέρνηση. Αυτό που πρέπει να κάνει η αριστερά είναι να θέσει στο επίκεντρο της στρατηγικής της την πάλη για την εθνική απελευθέρωση από τους ιμπεριαλιστές που ελέγχουν κάθε πτυχή της χώρας ως τον συνδετικό κρίκο που ενώνει όλους τους αγώνες.

Δεύτερον, πρέπει να υπάρξει πλήρης ρήξη με τις φιλελεύθερες αστικές δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ και της Νέας Αριστεράς. Όμως δυστυχώς, μέρος της αριστεράς συνεχίζει στον ίδιο δρόμο με το 2015. Αντί να στραφεί προς την εργατική τάξη που είναι οι φυσικοί της σύμμαχοι, κοιτάει ακόμα προς τα φιλελεύθερα αστικά κόμματα του ΣΥΡΙΖΑ, Ν. Αριστεράς και άλλων είτε ανοιχτά είτε πιο έμμεσα. Για παράδειγμα, η ΟΚΔΕ γράφει ότι:

«Τα κοινοβουλευτικά κόμματα έχουν προσχωρήσει στον νεοφιλελευθερισμό, έχουν προδώσει

τους εργαζόμενους και έχουν εφαρμόσει μνημόνια, με τη μεγαλύτερη ευθύνη να βαραίνει τον ΣΥΡΙΖΑ. Έχουν χάσει την αξιοπιστία τους και δεν προσπαθούν να οργανώσουν αγώνες.»

– Γενική απεργία 9 Απρίλη, Κάτω η αντεργατική και πολεμοκάπηλη κυβέρνηση Μητσοτάκη, *Εργατική Πάλη*, Απρίλιος 2025

Η ΟΚΔΕ πιστεύει πραγματικά ότι είναι πρόβλημα ότι ο ΣΥΡΙΖΑ και τα άλλα φιλελεύθερα κοινοβουλευτικά κόμματα δεν προσπαθούν να οργανώσουν αγώνες; Πρόκειται για κόμματα της αστικής τάξης που, όπως σωστά αναφέρει η ΟΚΔΕ, έχουν συντρίψει τους εργαζόμενους εφαρμόζοντας τα μνημόνια. Ακόμα και αν οργανώσουν αγώνες, όπως έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ το 2015, είναι προς το συμφέρον του ταξικού εχθρού. Το να παραπονιέται κανείς ότι αυτά τα κόμματα δεν προσπαθούν να οργανώσουν αγώνες σημαίνει ότι αφήνει ανοιχτή την πόρτα ότι, αν το έκαναν, θα μπορούσαν να παίξουν κάποιο ρόλο προς όφελος των εργαζομένων.

Παρόμοια το ΣΕΚ που θεωρεί τον ΣΥΡΙΖΑ και τη Ν. Αριστερά ακόμα και τώρα ρεφορμιστικά εργατικά κόμματα, κάνει κριτική στο βιβλίο του Τσακαλώτου για «υποτίμηση της εργατικής τάξης και του στρατηγικού ρόλου της» και ότι «δεν αναζητάει δρόμους ανατροπής αλλά εναλλακτικής διαχείρισης» συμβουλευοντας τον ΣΥΡΙΖΑ και τη Ν. Αριστερά για το πως μπορούν να αλλάξουν πορεία, αρκεί να στραφούν προς την εργατική τάξη. Όπως γράφει: «Είναι επιτακτική ανάγκη για μια Αριστερά που βλέπει στην εργατική τάξη όπως είναι στο σήμερα το υποκείμενο της κοινωνικής αλλαγής» (Ένας κόσμος να κερδίσουμε, Σοσιαλισμός Από τα Κάτω, Νο 170). Ενώ το ΣΕΚ αποτελεί την πιο ανοιχτή έκφραση αυτής της πολιτικής - και παρά τις έντονες κριτικές τους για τον ΣΥΡΙΖΑ & ΣΙΑ - δεν υπάρχει ουσιαστική διαφορά μεταξύ τους, εφόσον με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο προσπαθούν να σπρώξουν τους φιλελεύθερους προς τα αριστερά.

Όσον αφορά την Κομμουνιστική Απελευθέρωση και άλλες οργανώσεις εντός και εκτός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, σωστά λένε ότι είναι απαραίτητη η ταξική ανεξαρτησία απέναντι στον ΣΥΡΙΖΑ και τη Νέα Αριστερά. Ωστόσο, η ταξική ανεξαρτησία δεν επιτυγχάνεται απλά διακηρύσσοντάς την. Αν όντως θέλουν ταξική ανεξαρτησία, πρέπει να παλέψουμε μέσα στο εργατικό κίνημα για να υπάρξει πλήρης ρήξη και μια ξεκάθαρη ταξική γραμμή ενάντια σε ΣΥΡΙΖΑ και ΣΙΑ. Όσο αυτό δεν γίνεται και επικρατεί η ταξική συνεργασία, οι εργάτες του ΚΚΕ θα συνεχίζουν να απομακρύνονται από την αριστερά. Πρέπει να είναι σαφές σε όλους τους συντρόφους ότι χωρίς να κερδηθούν οι εργάτες του ΚΚΕ δεν μπορεί να οικοδομηθεί ένα προλεταριακό επαναστατικό κόμμα στην Ελλάδα.

Είναι θεμελιώδες η αριστερά να αλλάξει πορεία και να παρατήρει επιτέλους τον ΣΥΡΙΖΑ και τα

υγείας και την ασφάλειας, σε άμεση σύνδεση με την εθνικοποίηση των τρένων χωρίς να δώσουμε δεκάρα στους ιμπεριαλιστές.

Τα σωματεία είναι διασπασμένα και αδύναμα: διαφορετικά σωματεία στον ίδιο χώρο δουλειάς ή επάγγελμα, διαχωρισμός των εργαζομένων ανά φύλο, εθνικότητα και επίπεδα μισθών. Γυναίκες και μετανάστες παραμένουν στον πάτο, με τις χειρότερες δουλειές και τους χαμηλότερους μισθούς. Αυτό επιτρέπει στα αφεντικά να κρατούν χαμηλούς μισθούς και άθλιες συνθήκες για όλους. Τα σωματεία πρέπει να ενισχυθούν: να ενωθούν και να σπάσουν οι διαχωρισμοί ανάμεσα στους εργάτες! **Να παλέψουμε για ίση αμοιβή για ίση εργασία και για ένα ενιαίο σωματείο σε κάθε κλάδο και τομέα.**

Οι συνδικαλιστικές ηγεσίες αποτυγχάνουν να οργανώσουν και να κινητοποιήσουν ευρύτερα στρώματα. Η πλειοψηφία των εργατών παραμένει ανοργάνωτη, ειδικά οι πιο καταπιεσμένοι. Λόγω των ηττών πολλοί εργάτες δεν βλέπουν τα σωματεία ως μια δύναμη πάλης και απογοητεύονται. Παρά τις προδοσίες των ηγεσιών, τα σωματεία παραμένουν η πιο βασική μορφή οργάνωσης των εργατών για να αμυνθούν κατά της οικονομικής κρίσης που έρχεται. Οι εργάτες δεν πρέπει να εγκαταλείψουν τα σωματεία, αλλά να παλέψουν μέσα σε αυτά ενάντια στη συνδικαλιστική γραφειοκρατία για να τα κάνουν δικά τους όργανα πάλης. Πρέπει να φτιάξουμε ομάδες που θα παλέψουν για μια κομμουνιστική στρατηγική στα σωματεία, που θα συνδέει τα άμεσα αιτήματα των εργατών με την ανάγκη για εργατική εξουσία, εκθέτοντας την προδοσία των γραφειοκρατών. **Εκστρατείες για την οργάνωση των ανοργάνωτων και των ανέργων! Δημιουργία απεργιακών ταμείων για τις μάχες που έρχονται!**

Η υπεράσπιση των γυναικών, των μεταναστών, των Ρομά, των ΛΟΑΤΚΙ+, μπορεί να επιτευχθεί μόνο ενάντια στον φιλελευθερισμό. Πρέπει να οικοδομήσουμε κινήματα υπεράσπισης μεταναστών, γυναικών, ΛΟΑΤΚΙ+ κ.α., απέναντι στην κυβέρνηση και σε πιο δεξιές δυνάμεις, αλλά σε νέα βάση που θα στηρίζονται στην εργατική τάξη. Πρέπει να κερδίσουμε τους εργάτες του ΚΚΕ σε αυτή την προοπτική, που έχουν και πρέπει να παίζουν ένα κεντρικό ρόλο σε αυτό το καθήκον.

Η υπεράσπιση κατά της αυξανόμενης καταστολής είναι θεμελιώδης για την ενότητα της τάξης. Πρέπει να παλέψουμε κατά της απόλυσης από τη Hellenic Train του προέδρου των μηχανοδηγών Κώστα Γενιδούνια. Αν και επανεκλέχθηκε πρόεδρος του σωματείου, παραμένει απολυμένος. **Επαναπρόσληψη του Κώστα Γενιδούνια!** Επίσης, πρέπει να παλέψουμε κατά της δίωξης του Ρ. Μαρούδα μέλος της ΚΕ του ΚΚΕ καθώς και των υπολοίπων αγωνιστών για συμμετοχή στην κινητοποίηση τον Νοέμβριο του 2024, όταν έστησαν μπλόκα σε φορτηγά που μετέφεραν πυρομαχικά

στην Ουκρανία. **Κάτω τα Χέρια από το Εργατικό Κίνημα!**

Με ένα διαιρεμένο εργατικό κίνημα, η αμυντική δουλειά δεν έχει αποδώσει, όπως δείχνει και η περίπτωση του Νίκου Ρωμανού, που παραμένει φυλακισμένος. Πρέπει να οργανώσουμε κοινές εκστρατείες άμυνας, με επίκεντρο τα σωματεία, φέρνοντας ενότητα μέσα από τον ταξικό αγώνα και εμπνέοντας τους εργάτες για τα ευρύτερα καθήκοντα. Αυτό θα ανοίξει την αναγκαία συζήτηση για τη στρατηγική και την πορεία προς τα εμπρός.

Μπροστά στην κατάσταση που βρισκόμαστε πρέπει να παλέψουμε όλοι μαζί, καμία οργάνωση δεν έχει την πολυτέλεια να είναι μόνη της και να αγνοεί τις άλλες. Από την πλευρά μας, έχουμε προσπαθήσει επανειλημμένα μέσα από γράμματα, καλέσματα και παρεμβάσεις στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ και στην Κομμουνιστική Απελευθέρωση να συντονίσουμε την μάχη, και να ενταχθούμε στις οργανώσεις τους, προκειμένου να χτίσουμε την αντικαπιταλιστική αριστερά, αλλά με την εξής προϋπόθεση: ότι θα μπορούμε να παλέψουμε για τις ιδέες μας. Ακόμα περιμένουμε μια απάντηση. (Δες: «Γράμμα Προς την ΑΝΤΑΡΣΥΑ», 30 Σεπτεμβρίου 2024 και γράμμα «Προς την Πρωτοβουλία για Ένα Σύγχρονο Κομμουνιστικό Πρόγραμμα και Κόμμα», 1 Φεβρουαρίου 2025).

Η επαναστατική ενότητα των δυνάμεων που σήμερα παραμένουν διασκορπισμένες και απομονωμένες θα έρθει μέσα από μια συνειδητή πολιτική επανασυσπείρωση, ανασυγκροτώντας την αριστερά σε επαναστατική, ταξική βάση και ξαναχτίζοντας τη δύναμη των σωματείων. Ναι, ο άνεμος δεν είναι υπέρ μας αυτή τη στιγμή, αλλά είναι απαραίτητο να παλέψουμε, μένοντας σταθεροί και κοιτάζοντας τη μεγάλη εικόνα. Μόνο έτσι μπορούμε να βελτιώσουμε τη θέση της εργατικής τάξης για να παλέψει απέναντι στην κρίση.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ & ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

3 ευρώ
48 σελίδες

Επανεκδίδουμε το περιοδικό Γυναίκες και Επανάσταση μετά από 27 χρόνια. Εκδίδεται στα αγγλικά από τη ΔΓ της Διεθνούς Κομμουνιστικής Ένωσης.

Διεθνής Κομμουνιστική Ένωση (Τεταρτοδιεθνιστική)

iclf.org • spartacist@spartacist.org • SpartacistICL • Spartacist • Box 7429 GPO, New York, NY 10116, ΗΠΑ

Spartacist League of Australia

redbattler@exemail.com.au • (03) 9329 0275
 @XfRedBattlerSLA
 Spartacist ANZ Publishing Co.
 PO Box 967, North Melbourne Vic 3051, Αυστραλία

RED BATTLER

A\$10 / 4 issues • International rate: A\$15

Spartacist League/Britain

workershammer@btconnect.com • 07301 003174
 @X WorkersHammer
 Spartacist Publications
 PO Box 42886, London N19 5WY, Μεγάλη Βρετανία

WORKERS HAMMER

£5 / 4 issues
 Europe outside Britain and Ireland £7 • Other countries £9

Spartakist-Arbeiterpartei Deutschlands

spartakist@online.de • (0 30) 4 43 94 00 • +49 174 466 5332
 @X spartakist_IKL
 SpAD, c/o Verlag Avantgarde
 Postfach 2 35 55, 10127 Berlin, Γερμανία

SPARTAKIST

Abo (3 Ausgaben): 5€ • Auslandsabo: 10€

Ligue trotskyste de France

lfp@paris@hotmail.fr • 01 42 08 01 49 • @X leBolchevik_LTF
 Le Bolchévik, BP 135-10, 75463 Paris Cedex 10, Γαλλία

LE BOLCHEVIK

4 numéros : 5 € • Hors de France : 7 €
 Chèques à l'ordre de : Société d'édition 3L

Τροτσκιστική Ομάδα της Ελλάδας

spartacist@hotmail.com • 693 069 4112 • @X toe_icl
 T.O. 8274, T.K. 10210, Αθήνα, Ελλάδα

Ο ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΣ

Συνδρομή Ελλάδα & Κύπρος 5 € ή 150 TL / 4 τεύχη
 Ευρώπη 7 € • Υπόλοιπες χώρες 9 €

Lega trotskista d'Italia

red_sp@tin.it • @X spartaco_Itidi
 Spartaco, Ufficio San Donato Milanese, Casella Postale
 47, 20097 San Donato Milanese (MI), Ιταλία

SPARTACO

Abbonamento a 3 numeri: € 5
 Europa: € 6 • Paesi extraeuropei: € 8

Grupo Espartaquista de México

elantiimperialista@protonmail.com
 @X GEM_LCI • gem.lci2
 Escribe sólo: Ángel Briseño, Apdo. Postal 006
 Admón. Postal 13, CP 03501, Ciudad de México, Μεξικό

EL ANTIIMPERIALISTA

México: Méx. \$40 / 4 números
 América Latina: Méx. \$80
 Otros países: US\$6 o 6 €

Spartakistang Grupo Pilipinas

(Komite ng mga Korespondente sa Ultramar)

spartacist@spartacist.org
 SpartacistGroupPilipinas • SpartacistPH
 Box 1377 GPO, New York, NY 10116, ΗΠΑ

Talibang Anakpawis

₱100 / 4 issues (includes English supplements) • Overseas: ₱200

Ligue trotskyste au Québec et au Canada/ Trotskyist League in Quebec and Canada

republique.ouvriere@gmail.com
 tl.workertribune@gmail.com
 (514) 728-7578
 @republiqueouvriere • Rep_Ouvriere
 @workertribune • Workers_Tribune
 Les Éditions collectives, C.P. 583 Succ. Place d'Armes
 Montréal QC H2Y 3H8, Καναδάς

RÉPUBLIQUE OUVRIÈRE

3 numéros : 7 \$Cdn • Prix international : 10 \$Cdn

WORKERS TRIBUNE

3 issues: Cdn\$7 • International price: Cdn\$10
 Chèques à l'ordre de / Pay to: Les Éditions collectives

Spartacist/South Africa

spartacist_sa@yahoo.com • Voicemail: 088-130-1035
 AmaBolsheviki Amnyama • @X AmaBolsheviki
 079 171 5793 • amabolshevikiamnyama
 Spartacist, P.O. Box 61574
 Marshalltown, Johannesburg 2107, Νότια Αφρική

AMABOLSHEVIKI AMNYAMA

R10 / 4 issues • International rate: R20

Spartacist League/U.S.

vanguard@tiac.net
 (212) 732-7860
 @X WorkersVanguard
 Box 1377 GPO, New York, NY 10116, ΗΠΑ

WORKERS VANGUARD

US\$10 / 6 issues • International: US\$25 / 6 issues